

2.3. Obsługa długu publicznego

Wyszczególnienie	Ustawa 2011 r.	PW 2011 r.	Projekt budżetu na 2012 r.	4:3
	w tys. zł			%
1	2	3	4	5
Obsługa długu publicznego	38.434.500	38.434.497	42.995.900	111,9
Obsługa zadłużenia zagranicznego, należności i innych operacji zagranicznych	8.779.284	8.926.784	10.762.877	120,6
Obsługa skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym	28.825.700	28.704.700	32.225.880	112,3
Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa	829.516	803.013	7.143	0,9

W ustawie budżetowej na 2012 r. na wydatki w grupie ekonomicznej – obsługa długu publicznego zaplanowano łącznie kwotę 42.995.900 tys. zł, tj. o 11,9% więcej niż przewidywane wykonanie ustawy budżetowej na 2011 r. Wzrost wydatków w grupie dotyczyć będzie zarówno kosztów obsługi zadłużenia zagranicznego i innych operacji zagranicznych, jak i kosztów obsługi skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym. W 2012 r. znacznie niższe będą wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa.

2.3.1. Obsługa zadłużenia zagranicznego

Wyszczególnienie	Ustawa 2011 r.	PW 2011 r.	Projekt budżetu na 2012 r.	4:3
	w tys. zł			%
1	2	3	4	5
Obsługa zadłużenia zagranicznego	8.812.800	8.933.800	10.770.020	120,6
Obsługa zadłużenia zagranicznego, należności i innych operacji zagranicznych	8.779.284	8.926.784	10.762.877	120,6
Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa	33.516	7.016	7.143	101,8

Wydatki na obsługę zadłużenia zagranicznego w 2012 r. zaplanowano w kwocie 10.770.020 tys. zł, tj. o 20,6% więcej niż przewidywane wykonanie ustawy budżetowej na 2011 r. Wydatki te obejmują:

- 1) koszty obsługi zadłużenia zagranicznego i innych operacji zagranicznych,
- 2) wypłaty wynikające z udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji zagranicznych.

2.3.1.1. Obsługa zadłużenia zagranicznego, należności i innych operacji zagranicznych

Wydatki z tego tytułu w 2012 r. zaplanowano w łącznej wysokości 10.762.877 tys. zł, tj. 20,6% więcej niż przewidywane wykonanie ustawy budżetowej na 2011 r. Wydatki te obejmują:

- a) odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych oraz odsetki od obligacji Brady'ego – 8.608.988 tys. zł,
- b) odsetki i opłaty od kredytów i pożyczek – 1.535.636 tys. zł,
- c) wydatki związane z finansowaniem zakupu samolotu F-16 – 118.770 tys. zł,
- d) koszty emisji skarbowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje – 499.483 tys. zł.

Odsetki i dyskonto od obligacji skarbowych wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych i odsetki od obligacji Brady'ego

Wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji wyemitowanych na międzynarodowych rynkach finansowych i odsetek od obligacji Brady'ego zaplanowano na 2012 r. w wysokości 8.608.988 tys. zł.

Wydatki z tytułu odsetek i dyskonta od obligacji wyemitowanych przez Skarb Państwa na międzynarodowych rynkach finansowych zaplanowane na 2012 r. w wysokości 8.566.761 tys. zł stanowią największą pozycję obsługi zadłużenia zagranicznego (79,5%). Płatności dotyczą obligacji wyemitowanych w latach 1997 – 2011 na rynku euro, jena japońskiego, franka szwajcarskiego i dolara amerykańskiego.

Wydatki z tytułu odsetek od obligacji Brady'ego zaplanowano na 2012 r. w wysokości 42.227 tys. zł. W wyniku zawarcia umowy o redukcji i restrukturyzacji zadłużenia wobec banków komercyjnych zrzeszonych w Klubie Londyńskim Polska wyemitowała w 1994 r. tzw. obligacje Brady'ego o wartości nominalnej 7.998,5 mln USD. W efekcie operacji przedterminowego wykupu zadłużenie z tytułu obligacji spadło do 297,0 mln USD. Wyплаты odsetek dotyczyć będą pozostałych w zadłużeniu zabezpieczonych obligacji parytetowych (PAR) oraz zabezpieczonych obligacji za zadłużenie z tytułu kredytów rewolwingowych (RSTA).

Odsetki i opłaty od kredytów i pożyczek

Wydatki z tytułu odsetek i opłat od kredytów i pożyczek zaplanowane na 2012 r. w wysokości 1.535.636 tys. zł dotyczą następujących podmiotów: Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Banku Światowego, Banku Rozwoju Rady Europy i Japonii (Klub Paryski i kredyt na Fundusz Prywatyzacji Banków Polskich).

Wyплаты odsetek na rzecz Europejskiego Banku Inwestycyjnego szacuje się w 2012 r. na poziomie 1.072.400 tys. zł. Odsetki dotyczą głównie kredytów na: usuwanie skutków klęsk

żywiolowych, infrastrukturę drogową, projekty związane z nauką i szkolnictwem wyższym, jak również współfinansowanie wkładu z budżetu państwa do wybranych programów/priorytetów w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO) 2007 – 2013.

Na wypłaty odsetek i opłat na rzecz Banku Światowego przewidziano w 2012 r. 413.262 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki i opłaty od zaciągniętych kredytów, głównie na: infrastrukturę drogową, usuwanie skutków powodzi i ochronę przeciwpowodziową dorzecza Odry, wsparcie terenów wiejskich, restrukturyzację sektora węglowego oraz kredytów związanych z kosztami reform strukturalnych polskiej gospodarki.

Na wypłaty odsetek od kredytów z Banku Rozwoju Rady Europy przewidziano w 2012 r. 36.749 tys. zł. Na kwotę tę składają się odsetki od zaciągniętych kredytów, głównie na: projekty ochrony przeciwpowodziowej, budownictwo czynszowe, zasilenie Funduszu dla Śląska.

Na płatności odsetkowe związane z obsługą umów o redukcji i restrukturyzacji zadłużenia Polski wobec wierzycieli oficjalnych zrzeszonych w Klubie Paryskim przewidziano w 2012 r. 8.426 tys. zł. Stanowią je odsetki na rzecz Japonii, wobec której spłaty są przewidziane do 2014 r. (tzw. opcja C). Spłata wobec pozostałych wierzycieli została zakończona w 2009 r.

Odsetki od kredytu otrzymanego z Japonii na Fundusz Prywatyzacji Banków Polskich planowane na 2012 r. wyniosą 4.779 tys. zł.

Wydatki związane z finansowaniem zakupu samolotu F-16

Począwszy od 2007 r. w części obsługa zadłużenia zagranicznego planowane są wydatki związane z finansowaniem zakupu samolotu F-16. W 2012 r. na wydatki z tego tytułu zaplanowano kwotę 118.770 tys. zł.

Koszty emisji skarbowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na sfinansowanie kosztów emisji skarbowych papierów wartościowych oraz innych opłat i prowizji zaplanowano na 2012 r. w wysokości 499.483 tys. zł. Największą pozycję stanowi opłata za gotowość w równowartości 69,8 mln SDR, tj. ok. 359 mln zł, konieczna do uiszczenia w styczniu 2012 r., w związku z dokonaniem w styczniu 2011 r. przedłużeniem dostępu Polski do środków Elastycznej Linii Kredytowej z Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Pozostałe koszty zaplanowane w tej pozycji dotyczą wydatków związanych z przygotowaniem emisji obligacji na międzynarodowych rynkach finansowych, opłat za ratingi, prowizji dla BGK i NBP z tytułu zawartych umów agencyjnych oraz innych kosztów za usługi prawne i bankowe.

2.3.1.2. Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa

Wydatki z tego tytułu zaplanowano na 2012 r. w wysokości 7.143 tys. zł. Kwota ta obejmuje wydatki za zobowiązania kredytobiorców znajdujących się w niestabilnej sytuacji ekonomiczno-finansowej, których ryzyko wypłat jest bardzo wysokie. Dotyczy to podmiotów należących do sektora rolnych rynków hurtowych oraz producentów żywności bezglutenowej.

2.3.2. Obsługa długu krajowego

Wyszczególnienie	Ustawa 2011 r.	PW 2011 r.	Projekt budżetu na 2012 r.	4:3
	w tys. zł			%
1	2	3	4	5
Obsługa długu krajowego	29.621.700	29.500.700	32.225.980	109,2
Obsługa skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym	28.825.700	28.704.700	32.225.880	112,3
Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa	796.000	796.000	100	0,01

W projekcie ustawy budżetowej na 2012 r. na wydatki z tytułu obsługi długu krajowego zaplanowano kwotę 32.225.980 tys. zł, tj. o 9,2% więcej niż przewidywane wykonanie ustawy budżetowej na 2011 r. Wydatki te obejmują:

- 1) koszty obsługi skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym,
- 2) rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych udzielonych przez Skarb Państwa.

2.3.2.1. Obsługa skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym

Wydatki z tego tytułu w 2012 r. zaplanowano w łącznej wysokości 32.225.880 tys. zł, tj. o 12,3% więcej niż przewidywane wykonanie ustawy budżetowej na 2011 r. Wydatki te obejmują:

- 1) dyskonto od bonów skarbowych w wysokości 1.260.783 tys. zł,
- 2) odsetki i dyskonto od obligacji hurtowych oraz rozliczenie transakcji na instrumentach pochodnych w łącznej wysokości 29.321.707 tys. zł,
- 3) odsetki i dyskonto od obligacji detalicznych w wysokości 278.657 tys. zł,

- 4) odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów w wysokości 1.320.333 tys. zł,
- 5) koszty emisji krajowych SPW oraz inne opłaty i prowizje w wysokości 44.400 tys. zł.

Dyskonto od bonów skarbowych

Wydatki z tytułu dyskonta od wykupywanych bonów skarbowych w 2012 r. szacowane są na kwotę 1.260.783 tys. zł. Wydatki te będą dotyczyć głównie bonów emitowanych w 2011 r.

Dyskonto i odsetki od obligacji hurtowych oraz rozliczenie transakcji na instrumentach pochodnych

Planowane na 2012 r. wydatki z tytułu dyskonta i odsetek od obligacji hurtowych po uwzględnieniu przepływów wynikających z transakcji swap wynoszą łącznie 29.321.707 tys. zł.

Wydatki te obejmują obsługę obligacji:

- stałoprocentowych w wysokości 26.205.901 tys. zł,
- zmiennoprocentowych w wysokości 2.513.660 tys. zł,
- indeksowanych w wysokości 602.146 tys. zł.

W 2012 r. obsługiwane będą obligacje emitowane od 2002 r. na przetargach sprzedaży i zamiany.

Dyskonto i odsetki od obligacji detalicznych

Zaplanowane na 2012 r. wydatki z tytułu dyskonta i odsetek od obligacji detalicznych szacuje się na 278.657 tys. zł.

Wydatki te obejmują obsługę obligacji:

- stałoprocentowych w wysokości 111.247 tys. zł,
- zmiennoprocentowych w wysokości 30.184 tys. zł,
- indeksowanych w wysokości 137.226 tys. zł.

W 2012 r. obsługiwane będą obligacje detaliczne wyemitowane w latach 2005-2012.

Odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów

Wydatki na odsetki od środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie przez Ministra Finansów od niektórych jednostek sektora finansów publicznych w 2012 r. szacowane są na kwotę 1.320.333 tys. zł. Wydatki w tej pozycji wynikają z konsolidacji

zarządzania płynnością sektora finansów publicznych w ramach, której część jednostek sektora finansów publicznych jest zobowiązana do przekazywania wolnych środków w depozyt lub zarządzanie Ministrowi Finansów. Przekazane środki są oprocentowane, a ich wartość wpływa na zmniejszenie potrzeb pożyczkowych. Przepisy weszły w życie z dniem 2 maja 2011 r.

Koszty emisji krajowych skarbowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje

Wydatki na koszty emisji krajowych SPW oraz inne opłaty i prowizje szacuje się w 2012 r. na 44.400 tys. zł. Obejmują one głównie wynagrodzenia agenta emisji obligacji skarbowych wynikające z warunków umowy, a także wynagrodzenie Banku BGK oraz inne opłaty i prowizje związane z realizacją umowy dotyczącej konsolidacji środków publicznych.

2.3.2.2. Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa

Wydatki z tego tytułu zaplanowano na 2012 r. w wysokości 100 tys. zł, tj. ok. 0,01% kwoty przewidywanej do wykonania w 2011 r. Kwota ta obejmuje wydatki związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi dotyczącymi udzielonych poręczeń Skarbu Państwa.

2.4. Wydatki na realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2012 zaplanowano wydatki budżetu państwa, nieuwzględnione w budżecie środków europejskich, na realizację projektów z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 13.743.039 tys. zł, w tym na:

- współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich,
- finansowanie i współfinansowanie: projektów z udziałem środków otrzymywanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) 2004-2009, projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieuwjętych w budżecie środków europejskich,
- finansowanie projektów pomocy technicznej,
- finansowanie potrzeb wynikających z różnic kursowych oraz rozliczeń z Komisją Europejską programów finansowanych z UE,
- finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 6.837.105 tys. zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane m. in. w ramach:

- 1) Narodowej Strategii Spójności 2007-2013, w tym na:
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko,
 - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych,
 - Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
 - Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka,
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna,
 - Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej,
 - Programy Operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
- 2) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2004-2009, Mechanizmu Finansowego EOG 2004-2009, Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014, Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014 oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy,
- 3) Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”,
- 4) innych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieuwjętych w budżecie środków europejskich,
- 5) Wspólnej Polityki Rolnej.

Pozostała część wydatków w wysokości 6.905.934 tys. zł została zaplanowana w rezerwach celowych budżetu państwa, z tego:

- w rezerwie celowej poz. 8 – z przeznaczeniem na współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich, finansowanie projektów z udziałem środków otrzymywanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie uwjętych w budżecie środków europejskich, projektów pomocy technicznej, Wspólnej Polityki Rolnej, finansowanie potrzeb wynikających z różnic kursowych oraz rozliczeń z Komisją Europejską programów finansowanych z UE – 6.885.630 tys. zł,
- w rezerwie celowej poz. 19 – z przeznaczeniem na zmiany organizacyjne i nowe zadania oraz na wynagrodzenia osób zajmujących się programami finansowanymi

z budżetu UE oraz środkami z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA – 13.304 tys. zł,

- w rezerwie celowej poz. 73 – z przeznaczeniem na zmiany systemowe oraz niektóre zmiany organizacyjne – 7.000 tys. zł.

Zaplanowanie rezerw wynika z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziałki klasyfikacji budżetowej. Ponadto rezerwa ta obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach własnej części, a w których przypadkach realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem, co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach części danego dysponenta. Ponadto stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów.

Umieszczenie części wydatków w rezerwie celowej pozwoli na sprawniejszą i bardziej elastyczną realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów, a tym samym przyczyni się do lepszej absorpcji środków unijnych.

Zaplanowane w budżecie państwa wydatki – w poszczególnych częściach budżetowych – dotyczą następujących programów:

1. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – w ramach POIiŚ zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 559.834 tys. zł.
2. 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 848.048 tys. zł.
3. Program Operacyjny Kapitał Ludzki i Granty EFS – w ramach PO KL zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 1.032.507 tys. zł.
4. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka – w ramach PO IG zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 925.999 tys. zł.
5. Program Operacyjny Pomoc Techniczna – w ramach PO PT zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 366.424 tys. zł.
6. Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej – w ramach PO RPW zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 129.730 tys. zł.

7. Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa – w ramach tych programów zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 105.038 tys. zł.
8. Norweski Mechanizm Finansowy 2004-2009, Mechanizm Finansowy EOG 2004-2009 – w ramach tych mechanizmów zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 33.477 tys. zł.
9. Norweski Mechanizm Finansowy 2009-2014, Mechanizm Finansowy EOG 2009-2014 – w ramach tych mechanizmów zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 32.652 tys. zł.
10. Szwajcarsko-Polski Program Współpracy – w ramach tego programu zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 9.705 tys. zł.
11. Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” – w ramach tego programu zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 115.948 tys. zł.
12. Pozostałe programy finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu UE, nieujęte w budżecie środków europejskich – w ramach tych programów zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 103.017 tys. zł.
13. Wspólna Polityka Rolna – w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) zaplanowano na 2012 rok wydatki w częściach budżetowych w wysokości 2.574.726 tys. zł.

Z wydatków budżetu państwa finansowane będą następujące zadania: współfinansowanie płatności PROW 2007-2013, działań interwencyjnych, a także uzupełnienie płatności bezpośrednich dla rolników.

Zaplanowano także środki na inne zadania związane z realizacją WPR, tj. wydatki związane z systemem finansowania wyprzedzającego w ramach niektórych działań PROW 2007-2013 oraz pomocy technicznej w ramach tego Programu, jak również koszty wynagrodzenia dla BGK z tytułu obsługi rachunków dotyczących WPR.